

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Cursus theologici iuxta scholasticam huius temporis
Societatis Jesu methodum tomus ...**

Amico, Francesco

Duaci, 1640

V. Quinam sint effectus diuinæ prædestinationis?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82000](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82000)

SECTIO V.

Quinam sint effectus Diuinae Prædestinationis?

133. **V**T dignoscere possimus, quinam sint effectus Diuinae prædestinationis, statuendum nobis est, quæ conditiones requirantur, ut aliquid dicatur effectus Diuinae prædestinationis. Porro duæ conditiones necessariae sunt, ut aliquid sit prædestinationis effectus. Prima est, ut sit effectus Dei; cum enim prædestinatio sit actus Diuinae mentis, quo creatura rationalis dirigitur in vitam æternam; quidquid est effectus prædestinationis, Dei effectus sit, oportet. Quod sit, ut peccatum, quia Dei effectus esse nequit, prædestinationis effectus esse non possit. Secunda est, ut aliquo modo actu conducatur ad beatitudinem supernaturalem. Vnde non sufficit, si tantum possit conducere, nisi etiam actu conducatur; quia cum effectus prædestinationis sit effectus illius peculiaris voluntatis, qua Deus supra reprobos diligit electos, diligit autem Deus electos supra reprobos, ratione efficaciae voluntatis, quâ illis efficacia media præparat ad beatitudinem consequendam; ut aliquid sit effectus talis voluntatis, ut condistincta à voluntate erga reprobos, debet actu conferre ad beatitudinem ipsam supernaturalem, alioqui non differret ab effectu voluntatis circa reprobos: nam etiam reprobis in hac vita Deus confert supernaturalia dona, quæ illos perducere possent ad beatitudinem. Ut igitur effectus vnus differat ab effectu alterius, debet vnus actu conferre ad vitam æternam, ad quam non confert alter. Vnde si daretur aliquod donum in prædestinato, quod naturâ suâ posset quidem ad vitam æternam conducere, actu tamen non conduceret, non diceretur prædestinationis effectus, eo quod non esset effectus illius peculiaris voluntatis, quâ Deus diligit electos supra reprobos.

134. Ex his fit, ut communia illa media in vniuersalibus causis supernaturalibus, Incarnationis, Redemptionis, Institutionis Sacramentorum, & Prædicationis Diuini Verbi præparata, non sint dicenda effectus prædestinationis, nisi ut actu applicata prædestinato, quia ut actu applicata prædestinato fiunt propria illius peculiaris voluntatis, quâ Deus supra reprobos diligit electos. Cæterum illa in actu primo considerata, sunt tantum effectus prouidentiae supernaturalis, per quam Deus ad omnes se extendit. Non est autem necessarium ad hoc, ut aliquid sit effectus prædestinationis, ut actu conferat ad beatitudinem supernaturalem, positiuè merendo illam, ut incrementum illius, sed sufficit, ut quocunque mo-

do ad illam disponat, proximè, vel remotè, positiuè, vel negatiuè, remouendo tantum impedimenta & peccata, quæ impediunt, ne prædestinatus cum auxilijs sibi præparatis beatitudinem sibi promereatur, vel adaugeat.

135. In his duabus conditionibus includitur tertia, quam alij ut distinctam numerant, quod scilicet effectus prædestinationis debeat contineri intra ordinem gratiae, & supernaturalis prouidentiae. Etenim hoc ipso, quod prædestinationis effectus debet ad supernaturalem beatitudinem conferre, necessariò debet intra ordinem gratiae, & supernaturalis prouidentiae contineri; cum nihil possit ad supernaturalem beatitudinem conferre, nisi aliquo modo contineatur intra ordinem gratiae, ac supernaturalis prouidentiae. Cum autem duplex sit ordo supernaturalis, quoad substantiam, & quoad modum; ut aliquid sit effectus prædestinationis, non est necesse, ut sit ordinis supernaturalis quoad substantiam, sed sufficit, ut sit ordinis supernaturalis tantum quoad modum.

136. His præmissis, pro maiore claritate praesentis controuersiae, distinguenda est duplex series effectuum, ad supernaturalem beatitudinem conducentium. Altera est donorum naturalium, eo fine, & intentione collatorum, ut prædestinatum iuuent ad destinatum finem faciliùs consequendum. Altera donorum quoad substantiam supernaturalium, cuiusmodi sunt omnia illa, quæ in intrinseca sua essentia spectant ad ordinem gratiae: quorum aliqua se habent ut finis, aliqua ut media, ut in qualibet prædestinationis serie, consecutio beatitudinis est finis cæterorum præcedentium donorum, quæ tanquam media ordinantur ad beatitudinem, tanquam ad finem consequendum. Rursus inter media ipsa aliqua sunt, quæ immediatè influunt in ipsam beatitudinis consecutionem, ut sunt omnia dona, & merita, nunquam peccato interrupta, sed semper continuata vsque in finem vitae cum ipso perseverantiae dono. Alia verò sunt, quæ tantum mediatè conducent. Alia, quæ nullo pacto videntur ad beatitudinis consecutionem conferre, ut sunt omnes actus studiosi, tam naturales, quam supernaturales, in statu peccati à prædestinato elicit. Præterea omnes vocationes inefficaces, quibus subinde solent prædestinati à Deo in hac vita præueniri, & excitari. Vltima difficultas est de ipsa peccati permissione, an aliquo modo possit esse Diuinae prædestinationis effectus. His adnotatis, accedendum est ad singulos effectus in particulari examinandos.

*An dona naturalia sint effectus Diuinae
Prædestinationis?*

137. **D**ONA naturalia sunt tripartita; alia spectant ad intrinsecam constitutionem nature, vel substantialem, ut ipsa rei substantia & creatio; vel accidentalem, ut potentia & proprietates; alia ad operationes ipsius substantia. Quæ adhuc sunt duplicis generis; aliæ merè naturales; aliæ liberæ, & honestæ. Postrema sunt, quæ tantum spectant ad bona externa, ut bona educatio, opes, nobilitas, amici, & his similia.

138. PRIMA sententia affirmat, omnia bona naturalia esse effectus Diuinæ prædestinationis. Est Bannez. 1. p. quæst. 23. art. 2. Granadi tract. 6 disp. 2. Suarez lib. 3. de Prædest. c. 7. eamq; indicat Durand. in 1. dist. 41. quæst. 2. num. 7. dum docet, quidquid promouet, vel disponit ad beatitudinem consequendam, siue fiat ex impressione cæli, siue ex occasione præcælitæ, siue quocumq; alio modo, totum includi in effectu ipso prædestinationis. Probatur primò ex S. Thoma. 1. p. q. 23 a. 8. argum. sed contra. vbi docet, Iacob impetratum fuisse precibus Isaac, qui alioqui prædestinatus non fuisset: ergo substantia ipsa Iacob prædestinata fuit precibus Isaac.

139. Secundò, Quia substantia ipsa prædestinati prærequiritur ad beatitudinem tanquam subiectum, in quo illa recipienda est, & à quo, tanquam à Diuino instrumento, efficienda est.

140. Tertiò, opera honesta moralia ad gloriam conducunt impediendo peccata, quæ sunt obstacula Diuinæ gratiæ, quò minus illa vberis in cordibus nostris diffundatur. Præterea bona educatio, opes, amici, nec non tribulationes, & pœnæ ipsæ temporales valde conducunt, ut quis non peccet, bene operetur, & iustificetur, ac proinde ut gloriam consequatur. Confirmatur, quia, sicut hæc omnia peti, ita & impetrari solent à Deo, quemadmodum & ad gloriam ipsam multum conducere consueverunt.

141. Quartò, probatur vniuersaliter de omnibus donis, tam naturalibus, quàm supernaturalibus, ex illo Pauli testimonio ad Ro. 8. *Diligentibus Deum omnia cooperantur in bonum, ijs, qui secundum propositum vocati sunt Sancti.* Quem locum communiter Patres interpretantur de prædestinatis, nam hi propriè dicuntur secundum propositum, hoc est secundum intètionem Dei efficacem vocati.

142. Quintò, illa sunt effectus Prædestinationis, quæ Deus facit determinatus ab ipsa prædestinatione: atqui omnia bona naturalia Deus confert prædestinato determinatus à Prædestinatione: igitur omnia bona naturalia sunt effectus prædestinationis. Maior cõstat, nã effectus prædestinationis sũt omnia, & sola ea, quæ ex actibus ipsi prædestinantis proueniunt: cum enim prædestinatio consistat in actu libero Dei, ea omnia, & sola dicuntur effectus prædestinationis, quæ à tali

actu libero Dei proficiscuntur. Minor probatur, quia prædestinatio est ipsum imperium Diuinum, quatenus intimat executionem omnium mediorum, quibus ad certum gradum gloriæ à Deo singulis prædestinatis præfixum aliquâ ratione peruenitur: sed omnia bona naturalia sunt media, quibus ad prædictum gloriæ gradum aliquâ ratione peruenitur: igitur omnium bonorum naturalium executio intimatur ab ipsa prædestinatione, atque adeò sunt effectus ipsius.

143. Confirmatur, quia Deus non solum præfixit singulis angelis & hominibus determinatum gradum gloriæ essentialis, sed etiam accidentalis: ergo non solum ea, quæ conducunt ad consequendum certum gradum gloriæ essentialis, sed etiam quæ conducunt ad consequendum certum gradum gloriæ accidentalis, sunt effectus prædestinationis; atqui omnia bona naturalia saltem conducunt ad consequendum certum gradum gloriæ accidentalis: cum de eiusmodi bonis beati & gaudeant, & peculiare gratias Deo agant: igitur sunt effectus prædestinationis.

144. SECUNDA sententia negat, vllum donum naturale esse effectum prædestinationis. Est Och. in 1. dist. 41. ad rationes pro prima opinione, & Gabrielis ibidem art. 3. dub. 1. vbi docent, solam beatitudinem supernaturalem esse effectum prædestinationis. Fundamentum ipsorum est duplex. Primum est, quia prædestinatio est tantum de fine, non autem de medijs: atqui sola beatitudo supernaturalis est finis prædestinationis; igitur sola hæc est effectus prædestinationis. Secundum est, quia nihil, quod est commune cum reprobis, potest esse effectus prædestinationis: atqui bona naturalia sunt cõmunia cum reprobis: igitur nequeunt esse effectus prædestinationis. Confirm. nam id solum est effectus prædestinationis, quod confert ad beatitudinem supernaturalem consequendam, vel augendam; atqui nullum bonum naturale confert ad beatitudinem supernaturalem consequendam, vel augendam, cum nullum bonum naturale sit proportionatum medium ad talem finem causandum.

145. Tertia sententia docet, ea tantum bona naturalia esse effectus prædestinationis, quæ nobis ex meritis Christi conceduntur: ea autem non sunt, quæ vel ad intrinsecam constitutionem hominis, vel ad intrinsecas opes, & honores spectant; sed quæ vel ad honestos actus virtutum, vel ad externa signa, quæ Deus nobis præparat, ut internum spiritum sanctæ cogitationis nobis inspiret, pertinent. Est Vasq. 1. part. disp. 93. c. 4. Arrubalis disp. 81. & aliorum. Fundamentum est, quia id tantum est effectus prædestinationis, quod ut distinctum beneficium à creatione prædestinato confertur: atqui non omnia dona naturalia prædestinato conferuntur, ut distincta beneficia à creatione, ut per se patet: ergò. Maior probatur, quia ut sæpe Augustinus docet, prædestinatio pertinet ad ordinem gratiæ, ut condistinctum

Bannez.
Granad.
Suarez.
Durand.

S. Thomas.

Ocham.
Gabriel.

Vasquez.
Arrubal.

Augustinus.

Augustin.

ab ordine naturæ. Igitur ea tantum bona naturalia erunt effectus prædestinationis, quæ ut distincta beneficia à creatione nobis conferuntur. Nam ea tantum possunt esse beneficia per Christum collata: quia ex Aug. Epist. 90. & 105. Christus non est mortuus, ut essemus homines, sed ut essemus iusti: *Etenim Christus non pro nullis, inquit, ut homines conderentur, sed pro impijs mortuus est, ut iustificarentur.* Pro præsentis difficultatis solutione

146. Dico primò: Non omnia bona naturalia sunt effectus Diuinæ prædestinationis, sed tantum quæ per modum medijs aut dispositionis actu conferunt ad consecutionem gloriæ, vel ad incrementum illius. Prima pars assertionis constat ex fundamento tertie sententiæ. Nam sicut Prædestinatio supponit naturalem providentiam circa prædestinatos: ita effectus prædestinationis supponere debent effectus naturalis providentiæ circa eosdem prædestinatos: hæc autem sunt quæcunque pertinent ad naturalem constitutionem ipsorum prædestinatorum: nam omnia hæc supponi debent tanquam substratum & subiectum prædestinationis, quæ sicut aduenit providentiæ naturali, ita & effectus huius effectibus illius.

147. SECUNDA pars assertionis probatur, quia licet bona naturalia per se ipsa spectata, secundum naturalem exigentiam causarum naturalium, non sint consentanea media ad consequentem, vel augmentum beatitudinis supernaturalis; nihilominus ut ordinata à Deo, & collata ultra naturalem exigentiam causarum naturalium, sunt apta media ad consecutionem, & incrementum illius, vel per modum dispositionis remouentis impedimenta gratiæ, vel per modum facilitantis naturam ad actus meritorios exercendos, & dona ipsa supernaturalia recipienda: vel per modum meriti de congruo, cuiusmodi sunt actus morales honesti, cum auxilio extraordinario intra eundem ordinem naturæ à prædestinato eliciti.

S. Thom. explicatur.

148. Ad primum argumentum primæ sententiæ ab auctoritate S. Thomæ ductū. Respondet, eo tantum probari, interdum substantias ipsas rationales à Deo creari precibus Sanctorum, quas alioqui Deus non creasset; non autem probari, tales substantias esse effectus prædestinationis respectu ipsarum substantiarum, quæ creantur: nam ad hoc, ut sint effectus prædestinationis respectu ipsarum substantiarum, quæ creantur, non sufficit, ut sint creatæ ultra exigentiam causarum naturalium, sed debent etiam ordinari, ut media respectu ipsarum substantiarum ad consequendam, vel augendam sibi beatitudinem, cum tamen ipsæ non sint sibi media ad beatitudinem consequendam, vel augendam, sed tantum subiectum & substratum; quod ad prædestinationis effectum non facit, quia prædestinatio, ut dictum est, esse debet de ijs, quæ superadduntur naturæ.

149. Ad secundum nego, ad effectum præ-

destinationis sufficere, esse tantum subiectum beatitudinis, & instrumentum obediensiale Dei ad illam producendam, nisi etiam conferat ad illius consecutionem, vel incrementum, modo supra explicato.

150. Tertium, & quartum argumentum cum sua confirmatione, solum probat secundam partem assertionis: iuxta quam explicanda est præcitata auctoritas Pauli.

Paulus.

151. Ad quintum, neganda est vniuersaliter minor, & solum limitanda ad ea tantum bona naturalia, quæ per modum medijs conferunt ad consecutionem, vel incrementum beatitudinis supernaturalis. Ad confirmationem respondeo, duplicem esse gloriam accidentalem in beatis; vnam, quæ per se consequitur ipsam beatitudinem essentialem, ut est gloria corporis, & reliquæ dotes ab ea fluentes; alteram, quæ tantum per accidens cum illa coniungitur, cuiusmodi est omne gaudium, quod beatus de quacunque re creata, vel beneficio à Deo accepto concipere potest: prior tantum est effectus Prædestinationis, non autem posterior.

152. Ad primum fundamentum secundæ sententiæ, negatur maior, ut mox patebit. Ad secundum, neganda est minor: nam licet in reprobis sint etiam bona naturalia, & sæpe maiora, & præstantiora, quam in prædestinatis; non sunt tamen in illis media actu conducentia ad gloriam, vel gloriæ incrementum, quod ad effectum Prædestinationis requiritur. Ad confirmationem, negatur etiam minor: ad cuius probationem, distinguendum est duplex bonum naturale; alterum quoad modum, & quoad substantiam simul, cuiusmodi sunt omnia bona, tam quoad substantiam, quam quoad modum naturæ debita; atque hæc nullo pacto sunt proportionata media ad gloriæ consecutionem: alterum naturale tantum quoad substantiam, supernaturalis verò quoad modum, quia saltem ratione modi, quo fit, est supra debitum naturæ, & à Deo ordinatum ad gloriæ consecutionem. Atque hæc bona possunt esse media, saltem per modum dispositionis ad gloriæ consecutionem.

S. Thomas.

An omnia dona supernaturalia sint effectus Prædestinationis?

153. PRIMÆ sententiæ negat, beatitudinem ipsam esse effectum Prædestinationis. Est Durandi in 1. dist. 41. q. 2. nu. 10. Contrà verò Ochamus ibidem ad rationes pro prima opinione, & Gabriel art. 3. dub. 1. negant, media esse effectus Prædestinationis, sed solum beatitudinem. Fundamentum illius est, quia Prædestinatio non est de fine, sed de medijs. Contrà verò fundamentum horum est, quia Prædestinatio est tantum de fine, non autem de medijs. Confirmatur, nam id solum est effectus Prædestinationis, quod est proprium prædestinatorum: at sola beatitudo est.

Durandus Ocham. Gabriel.

est propria prædestinatorum, reliqua enim sunt communia cum reprobis.

152. Dico secundò. Omnia bona supernaturalia sunt effectus Diuinæ prædestinationis. Est communior inter Scholasticos, sequentes Magistrum in 1. dist. 40. c. ultimo. & colligitur ex præcitato testimonio Pauli ad Rom. 8. *Omnia cooperantur in bonum ijs, qui secundum propositum vocati sunt Sancti.* Etenim ad minimum auctoritas hæc intelligenda est de bonis supernaturalibus, quæ suapte naturâ ordinantur ad beatitudinem supernaturalem. Quod verò Apostolus inter prædestinationis effectus comprehendat ipsam etiam beatitudinem, constat ex sequentibus verbis: *Quos, inquit, prædestinavit, hos etiam vocavit, & quos vocavit, hos & iustificavit, quos autem iustificavit, illos & glorificavit.* Vbi non solum media omnia, sed etiam finem ipsum numerat inter effectus prædestinationis. Nec obstat, quod altera lectio loco, *glorificavit*, legat magnificavit: tum quia reddit eundem sensum, nam magnificat Deus sanctos suos, illos glorificando. Tum quia potius standum est editioni correctæ à Clemente, quæ habet *Glorificavit*.

Magister.
Rom. 8.
Editio à Clemente correctæ.

153. SECUNDO, probatur nostra assertio ratione de omnibus effectibus supernaturalibus, hoc pacto. Quidquid proficitur ab actu Dei prædestinante hominē ad ultimum finem consequendum, est effectus Diuinæ prædestinationis: atqui omnia bona supernaturalia collata prædestinato proficiuntur ab actu Dei, prædestinate ipsum ad ultimum finem consequendum: ergo omnia bona supernaturalia in prædestinato sunt effectus Diuinæ prædestinationis. Maior constat ex ipsa definitione prædestinationis, quæ ut illam definit S. Doctor 1. part. quæst. 23. art. 1. est ratio transmissiois creaturæ rationalis in finē vitæ æternæ in mente Diuina existens. Minor probatur, nam ab illo actu immediatè proficitur opus externum, à quo immediatè dirigitur, & intenditur: sed omnia bona supernaturalia, collata prædestinato immediatè diriguntur, & intenduntur ab huiusmodi actu prædestinante hominem in ultimum finem: omnia enim, quæ Deus confert prædestinato eo dirigit, ut tandem per ea ultimum finem consequatur: atqui finis ultimus, ad quem mediante Diuinâ prædestinatione creatura rationalis dirigitur, est ipse Deus in seipso visibilis, & amabilis, ad quem finem consequendum non solum dirigitur gratia, & reliqua auxilia supernaturalia, sed etiam ipsamet visio, & amor beatificus, tanquam proximæ, & formales rationes, quibus immediatè talis finis in se ipso attingitur.

S. Thomas.

154. Tertiò probatur assertio de singulis effectibus supernaturalibus: nam vocatio, teste Trid. sess. 6. c. 5. est, unde nostra iustificatio, sumit exordium, quæ connexa cum reliquis donis supernaturalibus influit in ipsam gloriæ consecutionem, tanquam principium illius remorum. Vocationem sequitur liber ipse consensus in vocationem, quo sal-

tem de congruo meremur ipsam iustificationem, per quam formaliter restituimur in amicitiam Dei, & reponimur in adoptionem filiorum ipsius, per quam ius acquirimus ad ipsam gloriam & beatitudinem supernaturalem. Iustificationem consequuntur actus supernaturales, liberè à iusto elicit in statu gratiæ, quia omnes, ut suppono, sunt meritorij augmenti gratiæ, & gloriæ. Ipsum denique perseverantiæ donum est principalis effectus Diuinæ prædestinationis, quo prædestinatus immediatè consequitur suam beatitudinem formalem. Ipsa verò beatitudo formalis, quæ complectitur utrumque actum intellectus, & voluntatis, est forma, quâ proximè & immediatè prædestinatus coniungitur cum Deo ultimo fine, & obiecto beatifico. Igitur incipiendo à vocatione usque ad beatitudinem ipsam formalem inclusivè, omnia sunt effectus Diuinæ prædestinationis, quia omnia diriguntur à Deo, ut media ad obiectum beatificum, quod est ultimus finis creaturæ rationalis, in se ipso attingendum.

155. Controversia nonnulla superest de triplici genere donorum supernaturalium, an sint effectus prædestinationis? Primum est eorum, quæ statim oblata respuuntur à prædestinato, ut sunt omnes vocationes inefficaces, quibus prædestinatus resistit. Secundum sunt dona omnia, & merita peccato interrupta, an hæc sint effectus prædestinationis, ut primò collata, an tantum ut per pœnitentiam reparata? Supponimus autem cum communi sententia Theologorum, huiusmodi dona, & merita peccato mortificata, iterum per pœnitentiam in nobis reviviscere, & ad pristinum præmium acceptari, ut suo loco ostendemus. Tertium est eorum actuum supernaturalium, qui à prædestinato eliciuntur in statu peccati.

156. Quoad primum & secundum genus bonorum putant Valentia 1. p. q. 23. puncto 3. & Vasquez. disp. 93. c. 3. nec vocationes inefficaces, nec dona & merita peccato interrupta esse effectus Diuinæ prædestinationis, nisi ut pœnitentia reparata. Probant primò, quoniam illa sunt communia cum reprobis: nihil autem commune cum reprobis potest esse effectus prædestinationis; nam sicut hæc non est providentia communis reprobis, sed propria prædestinatorum; ita nec effectus illius debent esse communes cum reprobis, sed proprii prædestinatorum.

Valentia.
Vasquez.

157. Confirmatur, nam posito, quod Deus nullum ad gloriam eligat, nisi post præuisa merita, nullam habet ante talem electionem peculiarem voluntatem erga prædestinatos, nisi solam voluntatem præparandi illis media efficacia, quæ simul est virtutis voluntas eos ad gloriam eligendi: atqui ista interruptitur per permissionem peccati; ergo nisi non à voluntate pristina merita, & dona ad gloriam reordinentur, non manebunt peculiari aliquâ voluntate ad gloriam ordinata; cum prior sit per permissionem peccati interrupta.

158. Probatur secundò, nam ea tantum sunt effectus prædestinationis, quæ actu conferunt ad beatitudinem supernaturalem consequendam, vel augendam; sed neque vocationes inefficaces, neque dona, & merita peccato interrupta actu conferunt ad beatitudinem supernaturalem consequendam, vel augendam, nisi per penitentiam reparata: ergò.

159. Tertio, si vocationes inefficaces, & merita peccato interrupta essent effectus prædestinationis, antequam ista per penitentiam reuiviscerent, sequeretur in protoparentibus fuisse aliquos effectus prædestinationis independenter à meritis Christi. Sequela probatur, nam omnia dona & merita, quæ præcesserant eorum peccatum, non potuerant à Deo decerni dependenter à Christi meritis, quia secundum probabilior sententiam Christus non fuit electus ante præuium eorum peccatum, & consequenter nec dona & merita, quæ præcesserunt eorum peccatum, potuerunt à Deo decerni dependenter à meritis Christi.

160. Probatur quartò: Quoad tertium genus bonorum, nempe quoad actus supernaturales à prædestinato in statu peccati elicitos. Quoniam hi nullo pacto sunt meritorij vitæ æternæ, vel augmenti illius, cum non sint eliciti à subiecto grato. His tamen non obstantibus.

161. Dico tertio: Etiam vocationes inefficaces, & dona ac merita peccato interrupta, non modò vt penitentia reparata, verum etiam vt primò collata, actusq; ipsi supernaturales in statu peccati à prædestinato eliciti, sunt effectus Diuinæ prædestinationis. Probatur primò ex illo Apostolico principio: *Omnia cooperantur in bonum ijs, qui secundum propositum vocati sunt Sancti.* Etenim cum hoc principium ab Apostolo assignatum sit vniuersale, nõ est, cur illud ad certa quædam bona limiteretur, & ad reliqua omnia non extendatur, si commodè possit.

162. Probatur secundò assertio, quoad singulas suas partes. Primam sic probo. Ille est effectus prædestinationis, qui datur à Deo voluntate saltem virtuali cõsequendi beatitudinem, actusq; ad illius cõsecutionem confert: Sed vocationes inefficaces dantur à Deo voluntate saltem virtuali, consequendi beatitudinem, actusq; ad illius cõsecutionem in prædestinatis conferunt: ergò. Maior constat ex dictis; nam duo tantum necessaria sunt ad effectum prædestinationis; & quòd sit effectus Dei, atq; adeò vt procedat ex voluntate ipsius; & quòd actu ad beatitudinem conferat. Minorem probo, quia licet vocationes inefficaces non habeant in prædestinato effectum, quando actu offeruntur, habent tamen postea, quando prædestinatus resipuerit, & de omnibus susceptis beneficijs gratias agit, nec non de sua ingratitudine, quòd Deo non responderit, confunditur.

163. Probo secundam partem, hoc pacto. Dona & merita peccato interrupta, non so-

lùm vt penitentia reparata, sed etiã vt primò collata dantur prædestinato à Deo voluntate saltem virtuali perducendi illum in vitam æternam: sed hæc voluntas non interruptitur per peccati permissionem; & actu conferunt ad vitam æternam, non modò vt penitentia restaurata, sed etiam vt primò collata; ergò non solùm vt penitentia reparata, sed etiam vt primò à Deo collata, sũt effectus prædestinationis. Maior constat, nam quidquid supernaturale Deus confert creaturæ rationali, confert voluntate saltem virtuali perducendi illam in vitam æternam; quia confert iuxta exigentiam rei conferendæ, quæ sicut intrinsecè ordinatur ad vitam æternam, ita cum eo ordine & fine à Deo confertur. Minor quoad priorem partem probatur, quia quando Deus permittit in prædestinato peccatum, quo ipsius merita & dona ad tempus interruptuntur, permittit illud, vt ex eo per penitentiam prædestinatus feruentior, & humilior resurgat. Ergo prior voluntas, quæ eadem dona, & merita ad gloriam ordinauerat, non interruptitur, sed continuatur mediã voluntate permittendi peccatum, eo fine, vt prædestinatus inde feruentior, & humilior resurgat. Antecedens infra ostendam. Consequentia patet, nam eatenus per aduersarios est necessaria noua voluntas in Deo, quæ pristina dona & merita ad gloriam reordinetur, quatenus prior voluntas per voluntatem permittendi peccatum interruptitur, eò quòd nequit à Deo peccatum permitti, vt ex eo prædestinatus per penitentiam feruentior, & cautior resurgat: igitur si potest Deus hoc fine peccatum permittere, non est, cur priorem suam voluntatem interruptat, si quidem illam continuare potest cum ipsa voluntate permittendi peccatum ob maiorem profectum, & vtilitatem ipsius prædestinati.

164. Probatur minor quoad secundam partem: nam, vt suppono, merita per peccatum interrupta non amittunt intrinsecè jus ad gloriam, quòd ab initio habuerunt, quando fuerunt à prædestinato elicita, sed tantum manet extrinsecè impedita, quo extrinsecò impedimento per penitentiam sublato, statim merita ipsa secundum pristinum valorem, & non tantum secundum præsentem, quem per penitentiam acquirunt, actu conferunt in vitam æternam. Vnde in ordine ad pristinum valorem præsens penitentia tantum se habet vt pura conditio.

165. Tandem probo tertiam partem assertionis propositæ. Nam omnes actus supernaturales eliciti à prædestinato in statu peccati, non modò sunt meritorij de congruo aliorum auxiliorum, quibus prædestinatus proximè disponitur ad penitentiam, verum etiam illi in mea sententia relinquunt habitum supernaturalem in prædestinato, quo ille facilius eisdem actus supernaturales meritorie in statu gratiæ eliciat: sunt etiam materia gratiarum actionis, & confusionis, quoribus illorum recordabitur prædestinatus.

Ad

166. Ad primum argumentum oppositæ sententiæ neganda est maior: nam vocatio- nes inefficaces, & merita interrupta sunt propria prædestinati, quarens actum conferunt in vitam æternam: ut autem actum conferant in vitam æternam, non est necesse, ut statim in illam conferant, vel eam promerendo, vel augendo; sed sat est, si aliquando, & in aliquo genere causæ, saltem dispositivæ, vel obiectivæ in illam conferant. Ad confirmationem, nego minorem, ut supra dictum est, & infra patebit.

167. Ad secundum, neganda est minor, ut patet ex dictis. Ad tertium, nego sequen- tiam: ad cuius probationem, nego assum- ptum. Tenim, ut suppono, potuit Christus prædestinari dependentem à peccato Adami prævisio tantum scientia conditionata, & simul omnia dona supernaturalia ei decerni dependentem à meritis Christi.

An permissio peccati in prædestinato sit effectus Prædestinationis.

Vasquez.
Arrubal.

168. **P** R I M A sententia negat. Est Vas- quez 1. p. disp. 93. c. 2. Arrubalis disp. 82. c. 2. Probatur primò. Nihil potest esse effectus prædestinationis, quod non sit donum gratiæ Dei per Christum: atqui per- missio peccati, non est donum gratiæ Dei per Christum; igitur nec prædestinationis effectus esse potest. Minor probatur, nam permissio peccati est tantum negatio auxilij congrui, quo peccatum ipsum vitaretur: atqui negatio gratiæ non est gratia, ut per se patet: ergo.

169. Probatur secundò. Ad hoc, ut per- missio peccati sit effectus prædestinationis, non solum debet re ipsa ad gloriam condu- cere, sed etiam ex voluntate Dei ad eam præ- finiri: nequit autem Deus ex se permissionem peccati præfinire, ut medium conducat ad gloriæ consecutionem, nisi prius præfiniat pœnitentiam: nequit autem ex se pœnitentiam præfinire; ergo nec ipsam peccati per- missionem. Maior constat ex dictis. nam ut aliquid sit effectus prædestinationis, duo re- quirunt; & ut re ipsa ad gloriâ conducat, & ut sit effectus Dei: est autem effectus Dei per ipsius prædestinatiæ voluntatem. Minor assumpta patet, nam nequit permissio peccati ad gloriam conducere, nisi media pœniten- tia retractatiua peccati, cum ex se permissio peccati potius abducat, quam conducat ad gloriæ consecutionem. Minor subsumpta pro- batur, quia nequit Deus ex se præfinire pœ- nitentiam, nisi præfiniendo peccatum; quia nequit præfinire medium, quin simul præ- finiat ea, quæ medium ipsum essentialiter sup- ponit. Cum igitur pœnitentia essentialiter supponat peccatum, cuius ipsa est destru- ctiva, nequit Deus illam præfinire, quin si- mul cum illa præfiniat peccatum.

170. Tertio, si Deus ex se præfiniret pœ-

nitentiam, non posset non sequi peccatum: nam supposita in Deo voluntate efficaci dan- di remedium, supponens essentialiter pec- catum, non esset amplius in potestate crea- turæ peccatum vitare, cumq; hæc sit neces- sitas antecedens, tolleretur omnino liberta- tem à creatura.

171. **S** E C U N D A sententia affirmat permis- sionem peccati in prædestinatis esse effectum prædestinationis, atq; adeo posse Deum ex se velle permissionem peccati, non tamen propter pœnitentiam, ob secundum argu- mentum præcedentis sententiæ, sed propter alium finem, non supponentem per se pec- catum; nempe propter humiliationem, aut aliquem alium finem, cum peccato non ne- cessario connexum. Est Molina 1. p. q. 23. art. 2. disp. 3. Suarez lib. 3. de prædest. c. 8.

Molina.
Suarez.

172. Dico 4. Non repugnat, Deum velle permissionem peccati; nec non pœnitentiam in remedium peccati, nondum prævisi sci- entia absoluta, sed tantum conditionata: atque adeo in prædestinatis permissio peccati con- numeranda est inter effectus prædestinatio- nis. Hæc postrema pars patet, nam si potest permissio peccati simul cum ipsius remedio à Deo intendi ante absolutam scientiam ip- sius peccati, cum aliis talis permissio in præ- destinatis multum conferre soleat ad cau- telam & fervorem, de facto connumeranda erit inter effectus prædestinationis: sic enim melius saluatur univiale illud principium Apostoli: Prædestinatis omnia cooperantur in bonum. Quod principium explicans Au- gustinus lib. de correptione & gratia. cap. 9. *Vsq; adeo, inquit, talibus Deum diligentibus prorsus omnia cooperantur in bonum, ut etiam si qui eorum deviant & exorbitant, etiam hoc ipsum eis faciat proficere in bonum, quia humi- liores redeunt, atque doctiores.*

Augusti-
nus.

173. Caterum difficultas est, an Deus pos- sit permissionem peccati simul cum ipsius re- medio intendere ante prævisum peccatum scientia absoluta? posse autem Deum hoc inten- dere, sic ostendo. Ad hoc ut Deus velle possit permissionem peccati, nec non remedium ipsius, absq; eo quod velit peccatum à pœnitentia præsuppositum, sufficit, si peccatum sit tantum prævisum scientia conditionata: igitur poterit Deus ante prævisum peccatum scientia abso- luta velle permissionem peccati, eiusq; reme- dium. Antecedens probò, nam ut non dica- tur Deus velle, sed tantum permittere pec- catum, sufficit, si illud quocumq; modo prævi- sum futurum vi libertatis creatæ, non impe- diat, sed sinat esse futurum vi libertatis eius- dem, & contra illud anticipatum remedium decernat. Nam tunc dicitur Deus permit- tere, & non velle peccatum, quando illud non est futurum vi alienius proprii decreti, vel actionis à se præfiniæ: atqui hoc ipso, quod scientia conditionata prævidet pecca- tum futurum vi libertatis creatæ, tale pec- catum non sequitur vi decreti Divini, per- missionem intendentis aut pœnitentiam an- ticipantis. Maior constat ex ipso verbo, Per-

mittere.

mittere, quod formaliter importat non impedire peccatum in alio præuisum, & ad illud impediendum nulla obligatione teneti, sicut Deus nulla obligatione tenetur ad impediendum peccatum in nobis. Minor etiam patet, nam neque ex permissione peccati, cum sit tantum negatio auxilij congrui, interim non negatio sufficiente, cum omnibus ad vitandum peccatum antecedenter requisitis; neque ex poenitentia decretata in remedium peccati præuisi sub conditione futuri, sequitur peccatum, sed potius destructio peccati. Ut autem possit poenitentia præfinita absque præfinitione peccati, sufficit, ut illud præuisum sit futurum vi libertatis creatæ. Quod autem illud non sit præuisum scientia absoluta, sed tantum conditionata, nil refert, quia non magis illud supponitur futurum vi libertatis creatæ præuisum scientia absoluta, quam præuisum scientia conditionata.

163. Neque ex eo, quod Deus illius remedium anticipet, antequam præuideat illud futurum absolute, plus influit in illud, quam influeret, si eius remedium non anticiparet. Nam ex eo, quod eius remedium anticipet, solum sequitur necessitas permittendi peccatum, iam præuisum futurum vi libertatis creatæ: hoc autem non facit, ut Deus per tale decretum magis influat in peccatum, quam influeret, si idem decretum de permittendo peccato faceret ex alio fine, quam ex fine præparandi illi remedium: nam ex quocunque fine Deus moueatur ad constituendum hominem in ijs circumstantijs, in quibus scientia conditionata illum præuidit peccaturum, eadem necessitate sequeretur peccatum, ac sequitur, posito decreto de permittendo peccato propter remedium ipsius peccati. In neutro enim casu peccatum sequeretur formaliter ex vi decreti Diuini, sed ex vi tantum libertatis creatæ, atque hoc sufficit, ut non dicatur peccatum à Deo intendi, sed tantum permitti, ergo.

164. CONFIRMATUR, nam posito quod homo in talibus circumstantijs constitutus, præuisus sit propria voluntate peccaturus, potest Deus ante præuisionem absolutam peccati, antecedente sua voluntate velle hominem constituere in talibus circumstantijs: at non minore necessitate sequitur peccatum, posito hoc decreto, quam alio de poenitentia in remedium peccati: sed potest Deus, absque eo quod velit peccatum, velle hominem constituere in talibus circumstantijs, in quibus scientia conditionata præuisus est peccaturus: ergo poterit & remedium ipsum peccati præfinire, absque eo quod præfinit peccatum. Hanc sententiam expresse docet Granadus l. p. r. 6. disp. 5. in fine.

165. Ex dictis sequitur, non solum permissionem peccati esse effectum prædestinationis in eodem, in quo tale peccatum permittitur, sed etiam permissionem peccati in vno, sequi esse effectum prædestinationis in alio, quando nimirum prædestinatus ex pec-

cato alterius euadit cautior & feruentior. Sic ex peccato Iudæ, & infidelitate Thomæ Apostoli euaserunt cautiore, & feruentiores in fide. Pari modo interdum bona opera vnius sunt effectus prædestinationis alterius, quando ex illis prædestinatus efficitur in operando diligentior, ut cum Deus ad preces vnius conuertit alium, sicut ad preces Stephani conuertit Paulum.

166. AD PRIMUM argumentum primæ sententiæ, distinguenda est minor: permissio peccati non est donum gratiæ Dei per Christum, per se spectata, concedo; ex ordinatione Dei, nego: nam potest talis negatio ex voluntate Dei ordinari ad maiorem cautelam & feruorem ipsius prædestinati, atque hoc modo esse donum gratiæ Dei per Christum, atque adeo prædestinationis effectum.

167. AD SECUNDUM, negandum est Deum non posse præfinire permissionem peccati, absque eo quod simul cum illa præfinit peccatum, ut hactenus probatum est. Negandum pariter est, non posse præfinire poenitentiam in remedium peccati, ante absolutam præuisionem ipsius peccati, sufficit enim si tantum sit præuisum sub conditione. Ceterum notandum est, Deum prius ratione permisisse peccatum, præuisum scientia conditionata, & deinde præfinitisse poenitentiam in remedium illius. Ratio est, quia prius Deus statuit hominem constituere in ijs circumstantijs, in quibus illum præuidit peccaturum, & deinde præuidit peccatum scientia conditionata, tum demum præfinit remedium ipsum peccati. Nam primum est fundamentum secundi, secundum verò tertij.

168. AD TERTIUM, concessa sequela, de necessitate consequente, neganda est de necessitate antecedente: nam adhuc in prædestinatione maneret libertas antecedens, quam posset vitare peccatum. Unde negandum est, talem necessitatem esse antecedentem, quia licet sit antecedens ad liberam determinationem creaturæ absolute futuram, non est tamen antecedens ad liberam determinationem eiusdem conditionate futuram: atque hoc sufficit, ut peccatum non sequatur absolute necessitate; ut constat de actibus ipsis virtutum, quos Deus præfinire potest absque præiudicio libertatis creatæ, ante absolutam præuisionem ipsorum, per solam præuisionem conditionatam; cum in hoc sit par ratio vtriusque. Et quamuis Vasquez coherentem neget vtrumque, hoc tamen negari non posse, auctoritate & ratione supra probauimus.

169. SECUNDA Sententia, quatenus negat, posse Deum ante absolutam præuisionem peccati decernere poenitentiam in remedium peccati, refutata manet ex dictis.

Vasquez.

Granadus.